

# GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV  
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea  
Comitet de redacție.  
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.  
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA  
1838  
GHILBARIȚIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI  
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA  
BRAȘOV.  
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513  
Abonamentul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 600  
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 73 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

20 Septembrie 1942

Anul 105

## Suntem prea buni

I. Bozdog

Ieri, — fără să vreau — am fost martorul unei conversații, ale cărei fragmente continuă să mă neliniștească și să-mi înfățișeze o situație pe care o cunoaștem și o suportăm toți de ani de zile.

Era un modest funcționar dela „frontieră” care raporta nenumăratele cazuri de nesupunere ale unei anumite categorii de cetățeni, care nu vreau să știe nimic când e vorba de obligațiile ce le-ar avea și ei pentru stat.

În timp ce populația românească și germană a satelor noastre își dă sângele, o parte din avere și toată munca și truda pentru buna reușită a războiului, acești „cetățeni” nu cer țării decât favoruri și înlesniri de traiu. Își înzecesc avutul, stând liniștiți acasă și exploatand toate conjuncturile. Transporturile mici și mari le pot angaja numai ei căci bărbații sunt acasă, locurile și meseriile și le pot lucra cu ușurință din același motiv. Dacă sunt orășeni pot să-și exploateze meseria în dragă voie și să angajeze lucrări ori să se angajeze ca muncitori, iar dacă e vorba de primit cu bonul și cu rândul sunt cei dintâi cu toți căsenii, ca să acapareze din timp totul, în vreme ce familiile românești, răvășite sau supraîncărcate cu suplinirea celor plecați, trebuie să se mulțumească cu ce le rămâne.

Dacă li se aplică măsurile obișnuite și dictate de împrejurările grele prin care trece țara, sar ca înțepați, se vaicăra și țipă pentru nedreptate, și po-negresc autoritățile, care sunt mai mult decât blajine.

Șeful timidului informator de ieri, care spunea mult mai puțin decât ar fi de dorit „ca să nu i se întâmple ceva rău, fiind expus furiei continue”, a fost tratat părănteste și sfătuit să nu se ia după aparențe și șoapte, să fie blând și drept cu toți deopotrivă, impunând oricui prin corectitudine și noblețea românească.

Așa judecă și lucrează întreaga noastră pătură de conducere, dela cel mai mic slujbaş până la capul județului, de ani de zile.

Când e vorba însă de conscrierea cerealelor tot revoltății le ascund, când primesc ordinul de chemare, în loc de a se prezenta la unități trec frontiera cu zecile, mici și mari. Cunoaștem cazuri, când funcționari chemați la datorie pentru țară au dispărut, când angajați din întreprinderi au plecat „fără adresă”, rămânând familiile aici și continuând acestea să primească ajutoare și lefuri dela întreprinderea respectivă. Știm cazuri, când preoți care au același tratament și leafă ca și Românii și Germanii, refuză să vorbească limba statului chiar în birourile oficialităților, ca să nu vorbim de atitudinea exagerat patriotică de a nu vorbi nicăiri decât în limba lor maternă.

Ei bine! țara noastră este țara tuturor libertăților, iar neamul românesc cel mai blajin și răbdător de pe suprafața pământului, care înghite orice

## Adevărata țară

de Dr. N. Căliman

A fost nu de mult un prieten acasă. Venea de acolo unde nu se cunoaște patul cald, nici mâncarea potrivită la timpul potrivit. Acolo patul este pământul lui Dumnezeu, perină patul de pușcă și acoperitoare pentru corpul istovit și nedormit cerul fără de sfârșit. Venea de acolo, unde somnul vine adus de tăcâitul fără întrerupere al mitralierelor, iar trezitul în zorii zilei se face de bubuitul tunului și al obuzelor. Venea de acolo, unde lupta fusese mai înverșunată.

Toți prietenii s'au bucurat că l-au revăzut. A fost primit când de unul când de altul. Prietenul iubit era primit cu tot ce se găsea mai bun. Au avut loc întâlniri și în localuri, unde era muzică și femei mult dichisite și cu altfel de parfumuri, decât mirosul prafului de pușcă.

La plecare, după câteva zile, pe fața prietenului se putea citi o nemulțumire. Nu-l indispucea plecarea. Avea, în scurtul timp, impresia că țara n'ar fi așa, cum ar cere-o timpurile și cum o cer jertfele celor care-și dau odihnă și liniște, sânge și viață pentru cei ce stau acasă. Își câștigase impresia că țara de acasă trăește într'un belșug, fără grije prea mare a zilei de azi și de mâine, fără grija viitorului și fără gândul la ce se întâmplă acolo, de unde venea prietenul nostru.

Era o înșelăciune optică. Ni se poate întâmpla deseori să confundăm, după sclipire, aurul cu putregaiul.

Țara nu este formată din stâlpii de cafeana. Nici de cei ai localurilor luxoase, unde se mănâncă și bea foarte scump. Nici de hienele vieții publice care caută toate prilejurile și toate conjuncturile pentru câștiguri cât mai mari și cu cât mai puțină muncă. Nici de cei care încearcă pe toate căile și prin toate mijloacele să se sustragă dela îndatoririle de țară și neam. Pe aceștia, este adevărat, nu-i mișcă din locurile lor nici datorită, nici primejdia. Pentru ei nu există neam și țară.

Țara nu o formează femeile fără

treabă și fără nici un ideal, care nu lipsesc nici odată din localurile luxoase și de care te împiedeci pe stradă la tot pasul. Nici femeile care și în timpurile de azi își fac rochiile cu sute de mii de lei. Nici cele care nu cunosc ce este dragostea de mamă și soț, dragostea de neam și de-aproape. Nici femeile care nu cunosc alt scop de viață mai înalt decât corpul lor, pentru care fac totul și jertfesc totul și pe care-l maltratează și-l înfrumusețează dela unghiile picioarelor și până la părul din vârful capului, încât de multe ori numai belciug în nas le-ar mai trebui ca să poată sta alături de surorile lor din Madagascar.

Țara adevărată sunt bărbații, mulți de tot, care la prima chemare au alergat acolo unde se găsește prietenul nostru. Sunt bărbații, și aceștia fără număr de mulți, care aici acasă muncesc de dimineață până seara muncă istovitoare. Sunt bărbații care umbă cu hainele și ghetele petecite. Sunt acei mulți care nu mai știu cum să înnoade necazurile ca să-și treacă familia grea de pe o zi pe alta.

Adevărata țară sunt femeile, multe de tot, care nu mai trăiesc de mult cu gândul aici acasă, ci trăiesc mereu cu gândul de mamă și soție, de soră și mireasă, departe pe alte meleaguri. Sunt femeile care înlocuiesc de mulți ani pe cei plecați în munca, aducătoare de pâinea de toate zilele. Sunt femeile care nu mai cunosc ce înseamnă îmbrăcăminte scumpă și se trudesă să-și întoarcă haine vechi, când pe o parte, când pe alta. Sunt acelea care cu dragostea de neam și țară au îmbrăcat haina carității pentru alinare de dureri și răni și pentru împlinirea nevoilor celor goi și flămânzi.

Aceasta este adevărata țară. Ea așteaptă cu sufletul îmbrăcat în haina credinței și a celui mai curat idealism. Așteaptă sârbătoarea sârbătorilor. Așteaptă învierea cea mare. Călcând moartea prin moarte. Și așteptând să dăruiască viață celor din morminte.

## ACEEAAȘI voinea

de Dr. D. Chirculescu

În încheștarea pe viață și pe moarte din răsărit s'au prins umăr la umăr fiii neamului din toate unghiurile țării. Într'un singur suflet, într'un singur gând. Într'un singur tot.

Pentru desrobirea Basarabenilor de sub stăpânirea rusească și trăinicia acestei desrobiri și-au adus jertfa lor Muntenii, Moldovenii, Oltenii și Ardelenii. Și cei de dincolo, și cei de dincoace. Așa cum și-ar fi adus-o și Basarabeni dacă ar fi fost vorba de desrobirea fraților lor Români de ori unde ar fi fost.

S'a spus uneori, de cei interesați, că sufletul Ardelenilor ar sta despărțit de cel al celorlalți Români.

Cele petrecute pe front, unde Ardelenii au dus frățeste lupta, întrecându-se în vitejie și sacrificii, arată că nu este nicio despărțire sufletească între Nistru și Tisa, pe tot întinsul pământurilor locuite de Români.

Cum de altfel era de așteptat.

Cum oare ar fi putut Ardelenii să-și renege crezul pe care ei înșiși și l-au dat despre originile și drepturile acestui neam și să se lapede de întreg trecutul lor de luptă pentru așezarea cea dreaptă a neamului, laolalta, în granițele lui firești?

Ardelenii sunt cei ce au ridicat stindardul conștiinței românești.

Ei au slujit, prin jertfă, credința lor, credința noastră: credința românească.

Pe drumul bătătorit de Ardeleni a pășit Neamul românesc la întregirea lui.

Cum ar fi putut tocmai ei să stea de-o parte când durerile ne-au copleșit și, mai ales, când, prin jertfa sângelui,

— Continuare în pag. 3 —

numai să fie bine, totuși, ni se pare că aiasta nu mai merge.

Au apărut de un timp încoace prea multe fețe smolite, îmbrăcate uneori în talare și haine de smerenie, despre care un guraliv scriitor ce nu-și putea stăpâni bucuria acum vreun an și ceva spunea, că sunt coloanele pregătitoare ale marii lor dreptăți.

Ar fi bine să descifrăm din multele semne anumite atitudini, pe care le creează și susțin misionarii ce ne-au inundat.

Buni și drepecți, da, vigilența să nu ne scape!

Cum și unde s'ar mai putea îndrăzni atâtea ca în mijlocul celui mai îndurerat și totuși celui mai iertător neam?

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

## Mirăslău

18 Sept. 1600

de Eugen Hulea

Pe șoseaua care duce la Cluj, în dreptul satului Mirăslău, o modestă piatră comemorativă reamintește Românului una din înfrângerile cele mai fatale, pe care le-a îndurat neamul nostru în trudnica lui istorie bimilenară. Pe locul îngust, cuprins între Mureș și dealuri, s'a spulberat un vis și a căzut o cunună atunci, când invinsul Domn străbătea călare Mureșul, îndepărtându-se în zarea sumbră spre înfrângeri noi și destin de tragedie.

Înfășurat în mătasa steagului cel mare și alb al oștirii, pe care se vedea un corb cu crucea în cioc — Mihai de fapt se îmbrăcase în giulgiul morții, iar neamul, în bezna întunerecului ce începea să pogoare, era sortit pe vecuri

înainte, ca în afară de stelele bolții cerești, să nu mai aibă altă călăuză și nădejde pe cărările viitorului.

Cu alte cuvinte, la Mirăslău s'a prăbușit nu numai o figură de erou, ci s'a schimbat, brusc și total, însăși perspectiva istorică a neamului în așa măsură, că urmașii trebuiră să-i suporte secole de-a rândul nefastele consecințe. De aceea, cu drept cuvânt se poate spune că pe șesul dela Mirăslău este îngropată cronică necitită de nimeni a unei alte istorii românești, letopisețul misterios a ceea ce putea să fie istoria noastră fără ingenuchierea oarbă și fatală de acolo...

Dar faptele istoriei sunt ireversibile și dacă în fața lor încercăm numai







„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român — Astra“

Nr. 2674/1942. Sibiu, la 7 Sept. 1942.

## CONVOCARE

În înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra“ la

### Adunarea generală

ce se va ține în ziua de **Duminecă, 27 Septembrie 1942, în Sibiu.**

#### PROGRAMA ADUNĂRII: \*)

Ora 9: Ședința președinților de despărțăminte în sala de ședințe a „Astreii“.

Ora 10: Participare la serviciul divin în bisericile românești.

Ora 11: Ședința I-a (în sala cea mare a Prefecturii județului) cu următoarea ordine de zi:

1. Prezentarea raportului general al comitetului central.

2. Alegerea comisiunilor pentru:

a) Examinarea raportului general;

b) Inscrierea membrilor noi;

c) Examinarea propunerilor întrate în termen reglementar. \*\*)

Ora 12: Ședința II-a:

1. Rapoartele comisiunilor, al Comitetului de cenzori despre verificarea socotelilor „Asociațiunii“ pe anul 1941, precum și asupra proiectului de buget pe anul 1943 al „Asociațiunii“.

2. Fixarea locului și datei pentru adunarea generală din anul 1943.

3. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

După masă, la orele 18, în sala cea mare a Prefecturii se va ține conferința

al prof. univ. **SILVIU DRAGOMIR**, membru al Academiei Române despre

„Un capitol ales din istoria redemptării politice a Românilor ardeleni“.

Președinte:

**IULIU MOLDOVAN** m. p.

Secretar:

**NICOLAE BĂILĂ** m. p.

\*) Această adunare va avea numai un caracter administrativ.

\*\*) Eventuale propuneri vor fi înaintate, în scris, Prezidiului „Asociațiunii“, Sibiu, Strada Șaguna Nr. 6, cu cel puțin 8 zile înainte de adunarea generală.

Judecătoria Rurală Rupea

162/1942 c. f.

### Extract din publicațiunea de licitație

În cauza urmăritoarei Octavia Boțoman fost căs. Dumitru, contra lui Constantin Dumitru.

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională asupra imobilelor cuprinse în C. F. a comunei Mateiaș Nr. 381 dos. sub Nr. top. 77, și 78/1 cu prețul de strigare Lei 51.500. Nr. top. 333, cu prețul de strigare 12.500 Lei, Nr. top. 1262, cu prețul de strigare 1625 Lei, Nr. top. 1263 cu prețul de strigare 1625 Lei, Nr. top. 1896 cu prețul de strigare 3750 lei, Nr. top. 1900 cu prețul de strigare 1000 lei, și Nr. top. 332 cu prețul de strigare 1250 lei, pentru 1/3-a parte din aceste imobile, pentru încasarea creanței de Lei 5500 cap. și acces.

Fixează licitațiunea pe ziua de 1 Octombrie 1942 ora 10 a. m. la casa comunală din Mateiaș.

Judecător aj. dir. de c. f. **I. Mihăică** Cucu

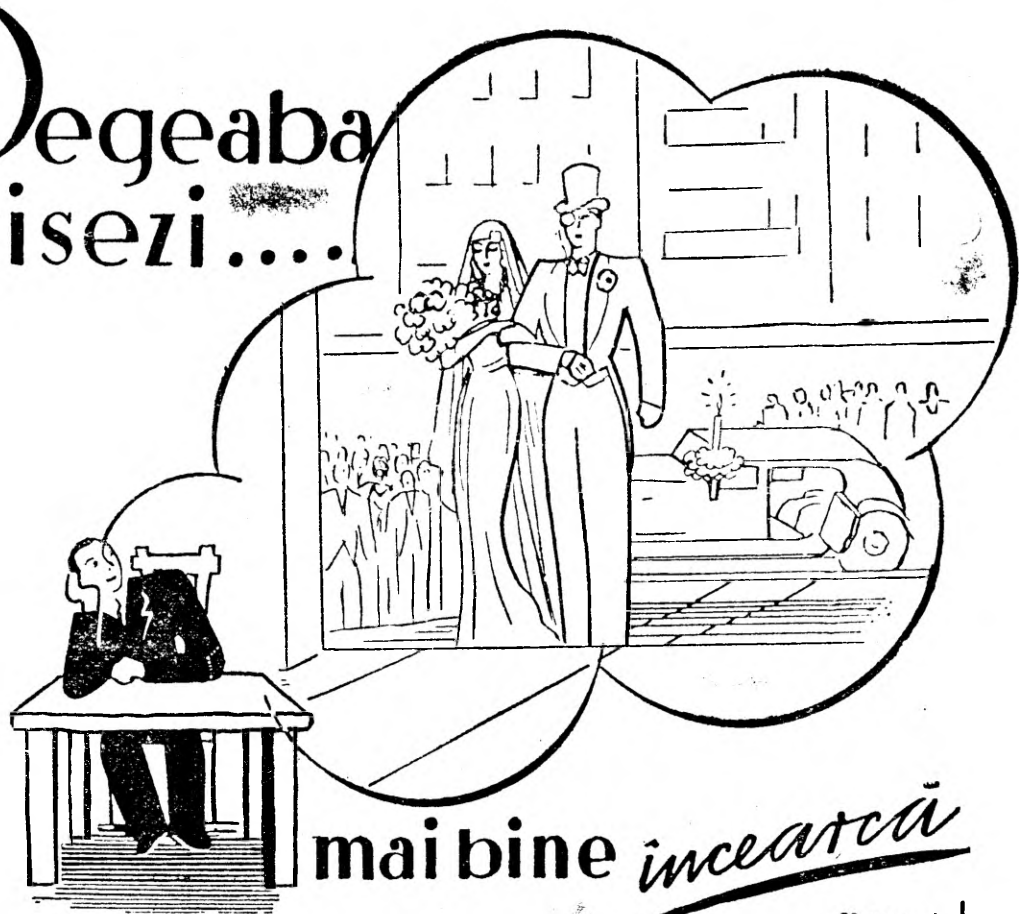
Primăria comunei Zărnești jud. Brașov

No. 2622/1942.

### Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 30 Septembrie 1942, ora 10,

# Degeaba visezi....



mai bine *incercă*

Și „ea“ și „el“ doresc a se vedea la casa lor. Visul fericirii lor se va împlini jucând la Loteria 28-a care împarte:

**34.000 CÂȘTIGURI**

IN VALOARE DE

**256.310.000 LEI**

PLUS 50 PREMII DE CONSOLARE IN VALOARE DE

**10.000.000 LEI**



NU EZITA!  
Joacă la Loterie și vei câștiga.

## LOTERIA DE STAT

1 și 2 OCT. 1942

TRAGEREA CLASEI I-A

## PE CLASE

se va ține în localul acestei primării, licitație publică, pentru vânzarea a 220 arbori rășinoase aflați în pădurea comunală Bărc, având 186 m. c. rășinoase celuloză și 280 m. c. rășinoase pentru cherestea, evaluați la suma de Lei 366576.

Licitația se va ține cu respectarea dispozițiunilor L. C. P.

În cazul când licitația de mai sus nu va avea rezultat, se va ține a doua licitație în ziua de 12 Octombrie 1942, orele 10, în același loc, fără altă publicare.

Caietul de sarcini împreună cu actele de estimație se pot vedea la primărie.

Zărnești, la 12 Septembrie 1942.

Primar, **R. Făgărășeanu** Notar, **Iosif Mînea**

Primăria comunei Zărnești jud. Brașov

Nr. 2623/1942.

### Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 30 Septembrie 1942, orele 11, se va ține licitație publică pentru vânzarea materialului lemnos din parchetul Nr. 8 seria II-a Nămaia, din pădurea Valea Bârsei, constând din 2188 arbori de fag și brad din icare rezultă 103 m. c. rășinoase celuloză, 412 m. c. rășinoase lucru, 137 m. c. fag pentru traverse, 137 m. c. fag lucru și 2611 m. steri fag foc, evaluați la suma de Lei 590.000.

Licitația se va ține cu respectarea dispozițiunilor L. C. P.

În cazul când licitația de mai sus nu va avea rezultat, se va ține o nouă licitație în ziua de 12 Octombrie 1942, orele 11, în același loc fără altă publicare.

Zărnești, la 12 Septembrie 1942.

Primar, **R. Făgărășeanu** Notar, **Iosif Mînea**

## „BANCA CENTRALĂ“ PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. CLUJ-TURDA

Sucursala Brașov Cefate Piața Libertății Nr. 3

### ACORDĂ

Imprumuturi cambiale, ipotecare, cont curent, pe lombard și pe gaj de mărfuri

### PRIMEȘTE

Depuneri spre fructificare la vedere și la termen. REMITE bani și face incasso prin sucursalele surori din București, str. Ion Ghica Nr. 2 și din Alba Iulia, Hațeg, Sibiu și Turda

Vinde și cumpără efecte de stat. - Face tot felul de operațiuni bancare.

## NICOLAE IRIMIE

Maestru Instalator

Autorizat de Ministerul Economiei Naționale Direcția II Reg. Minieră cu No. 00.4901 1942.

Execută:

Instalații interne cu Gaz Metan

**B R A Ș O V** Piața Prundului

TELEFON 3634

# Informațiuni

## Abonamente de sprijin

D-l Gh. I. Clonțea, Brașov Lei 800  
D. Munteanu-Râmnic, Buc. 500

### Reinceperea activității premierii și extrașcolare

Activitatea premilitară și extrașcolară se reia pe ziua de 19—20 Septembrie a. c.

Intregul tineret, premilitar și extrașcolar (băieți și fete) este obligat a se prezenta la ședințele educative, la subcentrele respective în zilele de Sâmbătă după amiază sau Duminecă dim.

### Șezătoare cultural-artistică româno-germană

Luni, în 21 Sept. orele 8.30 se va ține în sala cea mare a Redutei o șezătoare cultural-artistică, cu concursul mai multor scriitori și artiști cunoscuți, români și germani.

Intregul venit al acestei șezători este destinat ajutorului de iarnă al armatei noastre. Șezătoarea se ține sub patronajul d-lui general *Cornel Savu* și al d-lui *Guido Petrovitsch*.

### Construirea unui garaj la oficiul P.T.T. Brașov

În ziua de 26 Sept. a. c. orele 10 dimineața se va ține în cabinetul dirigintelui Oficiului P.T.T. Brașov I. licitație publică pentru construirea unui garaj necesar autovehiculelor în valoare de Lei 2.200.000.

Licitația se va ține cu respectarea tuturor dispozițiilor relative la licitațiile publice cuprinse în suplimentul la Buletinul Telegraf-Postal No. 1 din 1—15 Ianuarie 1938. Termenul de executare e de 70 zile.

Concurenții vor depune în plic separat odată cu oferta sigilată cu ceară roșie și o garanție de 5% din valoarea ofertei în numerar sau efecte de stat, sau sub recipisa Casei de Depuneri. Garanțiile depuse în efecte de stat vor fi însoțite de taloane, cupoanele necăzute la data constituirii garanției, precum și de borderoul original de proprietatea acestora.

Caielele de sarcini, condițiile generale și devizul se pot vedea în orice zi de lucru la oficiul P. T. T. de reședință Brașov, la contabilitatea materialelor, între orele 8—13 și 16—19.

### Taxarea aparatelor de radio și gramofone

Aparatele de radio și gramofone rezultate din montarea pieselor importate sau produse în țară, detașate, se taxează la punerea lor în circulație cu impozitul pe lux și cifra de afaceri aferente, calculate la valoarea integrală de comercializare a aparatelor gata montate.

Aparatele de radio și gramofonele electrice, rezultate din piese importate, complet montate, cărora nu li se adaugă în țară decât casețele obișnuite din lemn, se impun cu cota de impozit pe cifra de afaceri aferentă aparatului respectiv, calculată la diferența de preț rezultată între valoarea asupra căreia s'a achitat impozitul la vamă și valoarea realizată la punerea în circulație a acestor aparate.

### Aprovizionarea cu semințe a județelor deficitare.

Guvernul a hotărât să finanțeze și în toamna aceasta prin Ministerul de agricultură aprovizionarea cu semințe a județelor deficitare.

Transporturile de semințe de grâu și secară au început și se desfășoară astfel ca semințele să ajungă la timpul potrivit în mâna agriculturilor.



## Invățămintele trecutului

Sunt două secole și jumătate de când Ardealul românesc a început să pășească pe calea unei conștiințe afirmări naționale. Și tot atâtă vreme este de când s'au făcut primele încercări de a fărâmița masa românească a Ardealului și a face imposibilă orice încercare de eliberare. Unirea cu Roma a unei părți din biserica românească ardeleană n'a putut însemna însă decât o nouă transfuzie de fluid vital pentru poporul românesc al Transilvaniei și un nou prilej de verificare a conștiințelor, care au rămas credincioase acelorași strămoșești tradiții și aceluiași ideal.

De atunci am avut răscoala lui Horia, care a însemnat nu numai unul din cele mai grozave proteste împotriva iobăgiei economice a țaranului român, ci și un profund și prelung valet împotriva împilării pe tărâm național și o nădejde pe seama îmbunătățirii sorții românești de aici. Tot așa cum a fost și răzmerița din 1848, care zguduind Europa dela un capăt la celălalt aprindea lumini de nădejdi proaspete în sufletele tuturor Românilor și cimentă deastădată ideea unei Români întregi.

S'a scurs apoi altă jumătate de veac de împilare și speranțe, de încercări ale soartei și clipe de îmbucurare pentru ca să apară zorii altor nădejdi, într'o ușurare a vieții românești a Ardealului și a unei egalități a Românilor cuneamurile privilegiate ale Transilvaniei.

Toate aceste episoade au rămas neîmplinite, încrustându-se numai cu cele dintău și cele mai dureroase capitole în cronica civilizației umane și în letopiseții întregirii românești de mai târziu. Ele au însemnat însă o importanță dovadă atunci, când lumea de bună credință s'a întrebat care este trecutul real al Ardealului și care poate fi viitorul său. Tocmai aceste străduinți care au vânturat praful gros așternut pe trecutul milenar al poporului daco-roman, au ridicat pe planul discuțiilor de actualitate soarta Ardealului românesc, provincie care putea fi năpădită de toate bălăriile asiatice, putea fi împetriștată cu toate splendorile de împrumut, dar nu-și pierdea propria ei splendoare, alcătuită din rodul codrilor de stejar și fag și al lanurilor de în.

Contra Ardealului, care a fost

și a rămas românesc, au fost îndreptate toate mijloacele de înstrăinare, dela colonizări forțate, până la opreliștile de a folosi limba maternă. Ardealul a cunoscut toată gama rafinamentului diabolic cu care se poate urmări destrădăcinarea unui popor din livada nașterii sale. Și în același timp, pe seama Ardealului se creiau tot felul de teorii sociale și politice, cu scopul de a abate gândurile din matca lor, gândurile care năzuiau spre libertate deplină, spre România Mare.

Tot acest eșafodaj de împilare și improvizatii fără putere s'a năruit într'o bună zi. Și România vișurilor atâtor generații jertfite s'a realizat, iar Carpații n'au mai fost hotar.

Ca și odinioară, și astăzi ni se șoptesc sau ni se strigă în urechi felurite născociri în legătură cu Ardealul. Fără a se ține seamă că am lăsat în urmă bătălia Prutului și a Nistrului, că am trecut prin brăul de foc ce tăia calea câmpiilor ucrainiene și am înfrânt silnicia stepelor tătărești. Suntem sfătuiți să credem în înturnarea istoriei și a apelurilor din drumul lor.

Deosebirea însă, între odinioară și astăzi este prea mare. Astăzi, noi nu ne sprijinim numai pe jertfele prezentului, ci am putut să ne însușim până în miezul lor experiențele trecutului. Invățămintele timpurilor apuse ne-au creat o altă optică a raporturilor dintre noi și cei care vor să ne doboare. Acest lucru l-am dovedit cu prisosință, începând dela 22 Iunie 1941 și până în clipa de față. Nu pregătam, nici în fața aroganței, nici în fața primejdiei și mai ales am părăsit de multă vreme gândul de a suporta vitregiile soartei în suspin și cântec de jale.

Astăzi, poporul românesc — și cu el Ardealul, întregul Ardeal — este stăpân pe propria lui istorie și pe propriile lui destine, neluând în seamă nici șoptele fărnice, nici strigătele amenințătoare. Astăzi, nici gând să mai plecăm grumazul, ci ridicând fruntea și oțelindu-ne brațul, stăm gata să înfruntăm orice neobrăzare.

Și chiar dacă printr'o minune apele s'ar înturna din mersul lor, istoria și-ar schimba cursul, întorcându-se către veacurile trecute, noi încă nu le-am lua în seamă și am înainta pe drumul reintregirii noastre, pe singurul nostru drum...

## Situația pe fronturi

### Bătălia dela Stalingrad în ultimele faze

La Stalingrad au început luptele de stradă. Forțele germane și aliate își continuă neînduplecate înaintarea spre centrul orașului. Trupele roșii au dorința sălbatecă de a câștiga timp, sperând să țină pe loc, până la toamnă, pe generalul von Bock. Cu toate afirmațiile contrarii, pentru a-și îndeplini planul, ele n'au evacuat populația civilă, care se vede silită să lupte alături de armata regulată.

Pentru Ruși luptele au un caracter disperat, de oarece ei au distrus podurile peste Volga și au scufundat vasele de transport, astfel că nimeni nu mai poate părăsi Stalingradul. În același timp nu se mai pot primi nici materiale și întăriri.

În același timp trupele mareșalului von Bock au atins atât la Nord cât și la Sud de Stalingrad malurile Volgei, realizând încercuirea completă a orașului. Cercurile germane declară că „Stalingradul își trătește ultimele zile”. Ocuparea malurilor fluviului Volga, la

de **Mardare Mateescu**

Sud de Stalingrad, de către Germani, este interpretată de către corespondenții presei italiene la Berlin, ca lovitură de grație dată forțelor sovietice care mai apără încă orașul. Se subliniază că noua manevră va avea ca efect nu numai de a încercui în mod practic Stalingradul, ci și de a rupe frontul în două și de a izola prin aceasta forțele care luptă în Caucaz.

În vreme ce forțele mareșalului von Bock câștigă mereu câte puțin teren în înaintarea lor concentrică — după cum declară Rușii, în 8 zile au fost cucerți 3500 metri — nu se poate încă afirma, se spune la Berlin, că ar fi avut loc lupte de stradă chiar în interiorul orașului. Doar câteva sate delamarginea orașului și câteva străzi dela periferie au fost luate cu ușurătate și cucerite stradă cu stradă, casă cu casă. Dar artileria de toate calibrele operează cu atâta îndărjire și atâta de neobosită, încât se poate vorbi doar de „locul pe care a fost cândva Stalingradul”.

### Luptele în sectorul central

În sectorul central al frontului din răsărit, Rușii au încercat o nouă ofensivă, întrebunțând care blindate în mare măsură. Lipsesc amănunte despre această nouă diversiune bolșevică.

În sfârșit la Nord și Sud de Lacul Ladoga, pot fi remarcate oarecare mișcări din partea sovieticilor, dar până în momentul de față ele nu au luat forma unor operațiuni demne de fi luate în seamă.

### Încercarea de debarcare engleză dela Tobruk

Englezii au încercat o debarcare la Tobruk, sperând să aducă astfel tulburări în sistemul de aprovizionare al mareșalului Rommel. Această debarcare a eșuat însă, întocmai ca și cea dela Dieppe, iar urmările par să fie foarte grave pentru Englezi, de oarece propaganda britanică nu suflă un singur cuvânt despre această operație.

Din comunicatele italiene, reiese că britanicii au pierdut cu acel prilej un număr de 4 contra torpiloare, numeroase avizouri și unități de debarcare, iar un crucișetor și cu contra torpilor au fost serios avariate. S'au făcut 600 prizonieri, dintre care 34 ofițeri. De asemenea Englezii au lăsat pe teren câteva sute de morți. Culegătoarele de mine germane, au adus deasemeni 117 prizonieri, salvați dela înec din valurile mării.

### Noi mișcări antiengleze în India

În India sunt semnalate noi mișcări antiengleze. În unele locuri, din cauza insurgenților căile de comunicație au fost în parte sau total întrerupte. Provincia Bengal a fost tăiată pentru mai multă vreme de India de Nord. Englezii remarcă faptul că atentatele împotriva liniilor ferate s'au produs în același timp, în regiuni foarte depărtate unele de altele.

### Debarcarea din Madagascăr

Un comunicat francez arată că înaintarea Englezilor în Madagascăr progresează lent, din cauză că trupele franceze apără cu vitejie fiecare metru de teren. Bazându-se pe o notă apărută în ziarele engleze, comunicatul francez arată că motivul debarcării engleze nu poate fi altul decât dorința de a exploata bogățiile miniere ale insulei.

Redactor responsabil  
ION BOZDOG